

Arvutiteaduse tippkeskus panustab väliskoostöösse

EL struktuurifondide rahaga loodud arvutiteaduse tippkeskus EXCS (Estonian eXcellence in Computer Science) aitab arvutiteaduse mainet Eestis tõsta ning võimaldab meie arvutiteadlastel rohkem kaasa rääkida globaalsel areenil, rääkis Arvutimaailmale EXCSi juht Tarmo Uustalu. Keskuse tegevuseks eraldatakse järgmise seitsme aasta jooksul üle 70 miljoni krooni.

▶ Milline peaks olema kõige selgem ja arusaadavam mõju, mida keskuse loomine annab?

Ma loeks olulisimaks arvutiteadusele korraliku avaliku kuvandi loomist, populariseerimist, teadlikkuse tõstmist, kui soovite. Meie teadusest, selle ainest ja meetoditest on masendavalt naiivne arusaamine isegi meie kolleegidel teistelt teadusaladelt. Avalikkusest ma parem ei räägiks ega teaduse mainest üleüldse ka mitte. Me usume ja räägime, et meie majanduse tuleviku määrab väga oluliselt meie IT-tööstuse käekäik. Ent kui paljud soovivad näha ilmsel tõsiasja, et see tööstus vaevleb tööjõupuuduses ja et tööjõu juurdekasvatamise süsteemi püstitüsimine sõltub üsna väikesest hulgast eesti arvutiteadlastest?

Kas keskusel saab olema ka mingi konkreetne keha või asukoht?

Ei, mingit ühte paika kokkukolimist või uue organisatsiooni loomist küll ei tule. Tippkeskus on uurimisrühmade partnerlus, mille mõte on hoolikalt koordineeritud ühise aktsioonide kaudu saavutada eesmärged, milleks muidu jõud väikseks jääb.

Keskust võib siis käsitleda kui järgmist astet peale ülikoolide, kuhu koonduvad ala tipud teadust tegema?

Vale see ei ole. Kuid tippkeskus ei koosne mingitest soolotipudest. Sellesse kuuluvad ka järel doktorandid, doktorandid, tehniline personal jne. Tippkeskus peab olema loomulik teaduskeskkond, kus igaüks areneb ja panustab vastavalt oma karjääriastmele ning mis seeläbi iseennast taastoodab.

Kui palju teadlasi keskuses-

se kuuluma hakkab?

Taotlemise hetkel oli meid umbes 40 vanemat doktorikraadiga teadlast ja 50 doktoranti. Meil on plaan kasvada ning olulisimaks prioriteediks siin on rahvusvahelise järel doktorantuuri edendamine Eestis.

Kui suure osa keskuse tööst moodustavad edaspidi välisprojektid?

Ma väidaks, et meie tegemised on täiesti valdavalt rahvusvahelised juba praegu. Minu ja mu kolleegide igapäevases tööalasest suhtlemisest tubli 90% on kindlasti piiriülene ja

“Ma väidaks, et meie tegemised on rahvusvahelised juba praegu.”

inglisekeelne. Lävime nii tipulikooldide kui ka tööstuse suunamäärarajatega (Microsoft jt).

Aga koostöö kohalike ettevõtete ja kõrgkoolidega?

Tuleb aru saada, et IT on globaalne ja Eesti tilluke ning isearanis tippkeskusena peame seepärast esimeses järjekorras orienteeruma maailmateadusele ja -tööstusele. Kuid oma teadmisi anname parimal meelel edasi ka kohalikele IT-tööstusele. Koostöövormideks on ühelt poolt otsesed ühistegemised – olgu need e-valimiste, semantilise e-riigi või eesti keele kõnetehnoloogia alal – üksteist leidnud poolte vahel ning teiselt poolt kontaktpäevad, kus oma tehniliselt kompetentsi huvilistele reklaamime. Õppeasutuste

suunal soovime arvutiteadust populariseerida.

Keskuse loomiseks eraldati üle 70 mln krooni. Kas raha saamine oli pikk ja vaevarikas protsess?

Pikk ta ei olnud, tulenevalt viisist, kuidas konkurss korraldati. Aega taotluse koostamiseks alates lõplike konkursitingimuste avaldamisest andsid korraldajad meile vähem kui

kaks kuud. Aeganõudev ja närvesööv oli protsess kindlasti. Lühikestesse nädalatesse pidid mahtuma partnerlusläbirääkimised, tegevuskava väljatöötamine, senise edukuse tõendusmaterjali kompileerimine. Ette teada on, et ka projekti administreerimine ei kujune lihtsaks, struktuurifondid tähendavad bürokraatiat, mis ületab väga paljude kujutlusvõime. **am**

EXCSi juht Tarmo Uustalu. FOTO: TEET MALSROOS / POSTIMEES